

Co roku 77 000 Europejczyków zapada na choroby przenoszone przez wektory.

Termin - choroby przenoszone przez wektory - obejmuje różnego typu schorzenia, które są wywołane przez patogeny przenoszone przez organizmy takie jak komary, muchy piaskowe czy kleszcze. Europejczycy nie uchronią się przed chorobami tego typu.

W związku z tym 7 kwietnia 2014 r., podczas Światowego Dnia Zdrowia, WHO apelowało o podjęcie działań mających na celu ochronę przed tymi chorobami.

W latach 1990 – 2010 ponad 1,5 mln Europejczyków zapadło na choroby rozprzestrzeniające się w wyniku ukąszenia komara, muchy piaskowej i kleszcza.

Obecnie w europejskim regionie WHO są zgłaszane ogniska egzotycznych chorób, np. gorączki Chikungunya. Ponownie pojawiły się lokalnie przypadki gorączki denga, która zniknęła z Europy ponad 60 lat temu. Pomimo postępów w eliminowaniu występującej lokalnie malarii w ostatnich latach odnotowano ogniska tej choroby, a liczba zawleczonych zachorowań nadal utrzymuje się na wysokim poziomie. Wzrasta niekorzystne oddziaływanie zdrowotne i zwiększa się zasięg geograficzny niektórych chorób, długotrwale utrzymujących się w regionie, takich jak leiszmanioza i borelioza.

Malarię, a także gorączki denga i Chikungunya przywożą na terytorium europejskiego regionu WHO, podróżni powracający z krajów endemicznego występowania tych chorób.

Podczas gdy wielu Europejczyków uważa malarię za chorobę odległą, w 2013 r. do Europy zawleczono 5 000 przypadków tego schorzenia. Globalizacja, rosnąca wymiana handlowa, podróże, postępujący proces urbanizacji oraz zmiany klimatu i środowiska przyczyniły się do tego, że w europejskim regionie WHO pojawiły się komary z rodzaju *Aedes*, które przenoszą gorączkę denga i Chikungunya. Wszędzie, gdzie występują inwazyjne komary, istnieje ryzyko lokalnego występowania tych chorób.

Obecnie Europa jest zagrożona pojawieniem się gorączki denga. W 2010 r. po raz pierwszy zgłoszono lokalne zakażenia we Francji i w Chorwacji, a przypadki zawleczono wykryto w trzech innych europejskich krajach. W 2012 r. pierwsze ognisko gorączki denga pojawiło się na Maderze, gdzie stwierdzono ponad 2 000 zachorowań. Pierwsze przypadki gorączki Chikungunya, przeniesionej przez komary będące wektorami, pojawiło się w 2007 r. we Włoszech – odnotowano wówczas ok. 200 zachorowań.

Nadzór nad chorobami przenoszonymi przez wektory, ich zwalczanie oraz wczesne wykrywanie przypadków zakażenia wśród ludzi odgrywają kluczową rolę w zapobieganiu i niedopuszczeniu do ponownego pojawienia się w środowisku i zagnieżdżenia się komarów oraz rozprzestrzeniania się przenoszonych przez nie chorób.

W całym procesie można wyróżnić trzy etapy.

Kontrolowanie, czyli zwalczanie wektora choroby – zapobieganie pojawieniu, zagnieżdżeniu i rozprzestrzenianiu się wektorów, ich wczesne wykrywanie i ograniczenie występowania. Kluczową rolę odgrywa informowanie o zagrożeniach i mobilizacja społeczności.

Zapobieganie chorobom – aby zapobiec wystąpieniu ognisk choroby, tam gdzie pojawiły się wektory, należy podjąć działania w zakresie nadzoru i zwalczania inwazyjnych komarów, kleszczy lub much piaskowych, koordynując je z nadzorem epidemiologicznym prowadzonym w zagrożonej populacji.

Ograniczenie rozprzestrzeniania – z punktu widzenia wczesnej diagnozy i skutecznego leczenia chorób przenoszonych przez wektory, aby zapobiec wystąpieniu ogniska choroby (zwłaszcza w nowo zaatakowanych rejonach) istotne jest edukowanie i informowanie ludności, zwiększanie świadomości tego problemu wśród personelu medycznego i zabezpieczenie odpowiednich laboratoriów.

Źródło: www.mz.gov.pl